

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

03 червня 2020 року

Частина II

Вінниця 2020

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 03 черв. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 2. 304с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д-р екон. наук, професор, **Власенко І.Г.**, д-р мед. наук, професор,

Корж Н.В., д-р екон. наук, професор, **Іваницька Н.Б.**, д-р філол. наук, професор,

Поліщук І.І., д-р екон. наук, доцент, **Прутська О.О.**, д-р екон. наук, професор,

Чорна Н.М., д-р іст. наук, професор, **Штифурак В.Є.**, д-р пед. наук, професор,

Бондар А.А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Мельничук О.П.**, канд. екон. наук,

Нечипоренко В.О., канд. філол. наук, доцент, **Радзіховська Л.М.**, канд. пед. наук,

доцент, **Романовська Ю.А.**, канд. екон. наук, доцент, **Сегеда С.А.**, канд. екон. наук,

доцент, **Тернова А.С.**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-958-4

Наталія Замкова
Директор інституту,
доктор філософських наук, професор,
Заслужений працівник освіти України

МІСЦЕ ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ У СТРУКТУРІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету є провідним закладом вищої освіти економічного профілю Подільського регіону. Становлення закладу тісно пов'язано із досягненнями та успіхом кожної окремої особистості та колективу в цілому, які є невід'ємною частиною історії нашого краю і держави.

ВТЕІ КНТЕУ починає свою історію з 1968 року, коли наказом Міністра торгівлі Української РСР № 338 від 28 серпня 1968 року було створено Вінницький заочний філіал Київського торговельно-економічного інституту. У 1968-1969 навчальному році діяло три факультети: економічний, торговий і технологічний. Починаючи з 1969-1970 н.р. у Вінницькому філіалі КТЕІ організовано денне відділення.

З 1 липня 1988 року наказом Київського торговельно-економічного інституту № 591 від 18.04.88 р. відкрито Вінницький заочний факультет КТЕІ.

Визначна роль у розвитку нашого інституту належить Мазаракі А.А., ректору Київського національного торговельно-економічного університету, доктору економічних наук, професору, академіку Національної академії педагогічних наук України, заслуженому діячу науки і техніки, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки. Знаний в Україні та за кордоном вчений. Мазаракі А.А. багато уваги приділяв та приділяє розбудові КТЕІ, в тому числі його структурних підрозділів.

Знаковим для інституту став 1998 рік, коли за ініціативою ректора КДТЕУ Мазаракі А.А. Вінницький заочний факультет було реорганізовано у Вінницький торговельно-економічний інститут Київського державного торговельно-економічного університету.

Указом Президента України від 11.09.2000 року № 1059/2000 Київському торговельно-економічному університету надано статус національного.

За час існування ВТЕІ КНТЕУ здійснені вагомі позитивні зрушення за всіма напрямками навчально-виховної, науково-дослідної та культурно-просвітницької діяльності, які підтверджують тезу про те, що ВТЕІ є провідним, багатогалузевим інститутом на теренах Вінниччини.

Стратегічною метою діяльності Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ є забезпечення потреб підприємств і організацій регіону та України загалом у висококваліфікованих фахівцях у галузі економіки та торгівлі, що відповідають сучасним вимогам ринку праці; надання освітніх послуг замовникам з дотриманням норм та вимог, визначених Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативними документами освітньої галузі.

Сьогодні у Вінницькому торговельно-економічному інституті КНТЕУ підготовку фахівців забезпечують три факультети, яким підпорядковано 11 кафедр. До складу обліково-фінансового факультету входить три кафедри: обліку та оподаткування; фінансів; іноземної філології та перекладу; до складу факультету економіки, менеджменту та права – чотири кафедри: менеджменту та адміністрування; економіки та міжнародних відносин; економічної кібернетики та інформаційних систем; права; до складу факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування – чотири кафедри: товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва; маркетингу та реклами; туризму та готельно-ресторанної справи; фізичного виховання та спорту.

Згідно з ліцензією інститут здійснює підготовку фахівців за освітніми ступенями «молодший бакалавр» (за 11 спеціальностями), «бакалавр» (за 15 спеціальностями) та освітнім ступенем «магістр» (за 12

спеціальностями): фінанси, банківська справа та страхування; облік та оподаткування; економіка; менеджмент; право; публічне управління та адміністрування; інформаційні системи та технології; соціальне забезпечення; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; маркетинг; туризм; готельно-ресторанна справа; харчові технології; філологія. Форми навчання: денна, заочна, вечірня.

З 2016 року в інституті діє та постійно удосконалюється Система управління якістю ВТЕІ, що підтверджується наявністю сертифіката на Систему управління якістю, ресертифіковану на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT), який засвідчує високий рівень управління освітньою діяльністю та якість надання освітніх послуг.

У ВТЕІ КНТЕУ успішно функціонують: Ресурсний центр зі сталого розвитку; Центр регіональних досліджень, який сприяє розвитку регіонального бізнесу та надає рекомендації фізичним та юридичним особам, владним структурам щодо обрання оптимальних шляхів подальшої діяльності; Центр розвитку кар'єри, який створено з метою налагодження плідної співпраці з роботодавцями, організації практичної підготовки та сприяння студентам і випускникам ВТЕІ у працевлаштуванні.

В інституті успішно працює «Бізнес-школа», яка пропонує довгострокові, середньострокові, навчальні програми, які дозволять сформувати нову генерацію українських лідерів, що орієнтовані на міжнародні стандарти ведення бізнесу.

Викладання здійснюють висококваліфіковані науково-педагогічні кадри. Частка штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями у ВТЕІ КНТЕУ постійно збільшується і на сьогодні становить 86,4 %. Із загальної кількості викладачів - 20 докторів наук (16 професорів), 107 кандидатів наук (67 доцентів). За останніх п'ять років викладачами інституту успішно захищено 11 докторських та 37 кандидатських дисертації, видано 137 монографій та розділів монографій, в т.ч. 58 мовами Європейського Союзу, опубліковано

2117 навчально-методичних розробок та 50 підручників, навчальних посібників.

Сьогодні Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ – навчальний заклад, у якому зосереджений високий інтелектуальний потенціал, який постійно розвиває наукову та інноваційну діяльність як визначальний фактор професійного, інтелектуального та духовного зростання викладачів і студентів.

Велика увага в інституті приділяється розвитку міжнародного співробітництва, налагодженню зв'язків із вищими навчальними закладами Польщі, Франції, Австрії, Словаччини, Словенії, Угорщини, Німеччини, Румунії, Литви, Казахстану, Грузії, Молдови, Білорусії, Швеції, Італії, Греції та ін.

Здійснюється ефективна робота в напрямку розширення та поглиблення міжнародних контактів, організації й координації міжнародного співробітництва у галузі освіти та науки з іноземними партнерами, такими як: Пан-Європейський університет (м. Братислава, Словаччина), Центр підвищення кваліфікації (м. Кельце, Польща), Великопольська суспільно-економічна вища школа (м. Великопольська середа, Польща), Університет Суспільних наук (Польща), Vanwest коледж (Ванкувер), Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі (Грузія), Folkuniversitetet (Швеція), Академія туризму «Дімітра» (Греція) та компаніями: Voyaj Club Turizm Gida (Туреччина), КАЛПСО ТУР ЮА (Туреччина), «JoinUp» (Туреччина), готельний комплекс «Дружба» (Словаччина), компанією «ETS BG LTD», готельними комплексами «Планета», «Royal Castle Hotel and Spa» (Болгарія), Асоціація UCM Italy та ін.

У рамках єдиної системи підготовки висококваліфікованих фахівців інститут всебічно сприяє активізації науково-дослідної роботи студентів. Різними формами цієї роботи охоплено більше двох тисяч студентів. В інституті працюють 29 наукових гуртків та дискусійних клубів. Щорічно проводяться студентські науково-практичні конференції різного рівня, фестивалі студентської науки, конкурси, олімпіади, вікторини, форум-квести,

семінари, круглі столи. Активна діяльність студентського наукового товариства «ВАТРА» сприяє всебічному розвитку пошукової, дослідницької, наукової та творчої діяльності студентів. Студенти ВТЕІ є активними учасниками численних конкурсів, олімпіад, де здобувають перемоги.

У 2007 році в інституті започатковано випуск збірника студентських наукових праць «Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА». На сьогодні вийшло друком 99 випусків Вісника СНТ «ВАТРА» з одноосібними науковими статтями здобувачів освітнього ступеня «магістр» та збірників тез доповідей.

Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету пройшов довгий і складний шлях, який був позначений вагомими досягненнями в усіх напрямках його діяльності. Найголовніше те, що наш колектив вірить у свої сили. І саме це є запорукою вирішення всіх важливих завдань та викликів долі, які очікують на нас попереду. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету має всі умови, необхідні для підтвердження свого авторитету та подальшого розвитку.

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО, КОНТРОЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Власова О.Є., канд. екон. наук, доцент Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова ТЕХНОЛОГІЇ АВС-МЕТОДУ ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	12
Гладій І.О., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЗА СТАТТЯМИ КАЛЬКУЛЯЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	21
Даценко Г.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПОРІВНЯННЯ ПРОЦЕДУР DUE DILIGENCE ТА АУДИТУ.....	32
Денисюк О.М., д-р екон. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	38
Дзюба О.М., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПОНЯТТЯ ТА СУТЬ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	45
Китайчук Т.Г., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ.....	56
Копчикова І.В., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ.....	62
Коцераба Н.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АУДИТ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	69
Крупельницька І.Г., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	77

Кудирко О.М., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ.....	89
Лобачева І.Ф., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЮ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ.....	98
Майстер Л.А., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА..	112
Откаленко О.М., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ ВЛИВУ ОФШОРНИХ ЗОН НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	120
Покиньчерета В.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ТРУДОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ.....	129
Сегеда С.А., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЗАСТОСУВАННЯ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО МЕТОДУ В АНАЛІЗІ СПОЖИВАННЯ М'ЯСОПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ.....	135

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Абдуллаєва А.Є., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Громова О.Є., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОЦІНКА МОНІТОРИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	148
Гнидюк І.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ Уманець Л.В. Вінницький коледж будівництва і архітектури КНУБА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	153
Демченко О.П., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КАЗНАЧЕЙСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ВИДАТКАМИ.....	166

Поліщук О.А., канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
КЛАСТЕРИ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ В
АГРОПРОДОВОЛЬЧІ СФЕРІ..... 173

Прутська О.О., д-р екон. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ..... 185

Романовська Ю.А., канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «ОРАНТА»..... 193

Смагло О.В., канд. екон. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДИВІДЕНДНОЇ
ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА..... 201

ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАУЦІ, ОСВІТІ, ЕКОНОМІЦІ

Гулівата І.О., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОНЛАЙН НАВЧАННЯ: ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ В УМОВАХ
КАРАНТИНУ..... 208

Гусак Л.П., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ
ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА ТА ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА»
В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 214

Добровольська Н.В., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У ВИБОРІ СТРАТЕГІЇ
РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ..... 220

Копняк К.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В СИСТЕМАХ
УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ..... 228

Кузьміна О.М., канд. техн. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ -
КЛЮЧОВИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЇ..... 238

Ліщинська Л.Б., д-р техн. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	245
Луценко О.І. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ.....	256
S.V. Merinova, Ph.D., Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE METHODICAL AND INNOVATIVE ASPECTS OF THE ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS IN MASTERING THE DISCIPLINE «ENGINEERING AND COMPUTER GRAPHICS».....	262
I.I. Nikolina, Ph.D., Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE THE RESULTS OF THE ASSESSMENT OF SOCIAL DEVELOPMENT OF VINNYTSIA REGION.....	267
Половенко Л.П., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	276
Радзіховська Л.М., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СИСТЕМА РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУТНІСТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ.....	282
Стояцька Т.М., канд. філос. наук, доцент Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ ВІДКРИТІ ДАНІ: МОДЕЛЬ ТА МАЙБУТНЄ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ....	288
Яремко С.А., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РОЗРОБКА АПАРАТНО-ПРОГРАМНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	295

Коцербуба Н.В., канд. екон. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5161-318X>

Researcher ID: [AAC-1171-2020](https://orcid.org/0000-0001-5161-318X)

АУДИТ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті досліджено значення рентабельності, як відносного показника ефективності діяльності. Окреслено особливості формування системи внутрішнього контролю на підприємстві. Проаналізовано процедури аналізу та аудиту рентабельності та вивчено необхідність їх застосування.

Ключові слова: *аудит, прибуток, рентабельність підприємства, внутрішній контроль, аудиторські процедури.*

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки зростає значення показників рентабельності. Підприємства, що отримують прибуток, вважаються рентабельними. Окремі підприємства мають різні обсяги виробничих ресурсів і одержують неоднаковий прибуток. Тому для оцінки їх економічної ефективності виникає потреба враховувати не лише абсолютну суму прибутку, а й співвідношення її з ресурсами, що використовуються у процесі виробництва. Загальну оцінку цього дають за допомогою показників рентабельності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню сутності прибутку приділено багато уваги в економічній літературі такими вітчизняними авторами, як Бланк І.А, Головченко Т.М., Гриньова В.М., Земська Г.О., Лобанова В.А., Поддєрьогін А.М., Скопень М.М., Черниш С.С. та ін.

У статті «Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення» Юрчишена Л.В., Херсун С.В. [6, с.195] розглядають показники рентабельності та основні шляхи її зростання на підприємства. Автори визначають рентабельність як показник, який дає уявлення про достатність чи недостатність прибутку порівняно з іншими окремими величинами, які впливають на виробництво та реалізацію та взагалі на фінансово-господарську діяльність підприємства.

У статті «Прибутковість як один із найважливіших показників ефективності діяльності підприємства» [1, с.158] Амельченко Т.В. аналізує питання щодо визначення та класифікації показників рентабельності. Розкриває основні методи розрахунку цих показників. Визначає місце і роль системи показників прибутковості в фінансово-економічному аналізі підприємства. Автор виявляє шляхи підвищення показників ефективності діяльності підприємства.

Таким чином, серед вчених-економістів немає єдиної думки щодо методики здійснення аудиту рентабельності підприємства та визначення сутності категорій прибутку та рентабельності. В цілому потрібно сказати, що проблемам аудиту рентабельності підприємства вчені-науковці та практики приділяють значну увагу. Хоча не досить повно досліджено проблему документального забезпечення витратних операцій. Щодо аудиту рентабельності підприємства, то ми бачимо, що серед вчених-економістів немає неподільної думки з приводу методики його здійснення.

Мета статті. Метою дослідження є успішне функціонування підприємства, підвищення рівня рентабельності, збереження та збагачення його активів шляхом створення налагодженого механізму управління, найважливішим елементом якого є повсякденний внутрішній контроль.

Виклад основного матеріалу. Система контролю має бути економічно вигідною, тобто затрати на її функціонування мають бути меншими за витратами підприємства через її відсутність. Якщо система внутрішньогосподарського контролю буде функціонувати ефективно, це дасть змогу скоротити витрати на проведення внутрішнього аудиту.

Згідно МСА 400 система внутрішнього контролю визначає всі внутрішні правила та процедури контролю, запроваджені керівництвом підприємства для досягнення поставленої мети – забезпечення стабільного і ефективного функціонування підприємства, дотримання внутрішньогосподарської політики, збереження та раціональне використання активів підприємства, запобігання та викриття фальсифікацій, помилок, точність і повнота бухгалтерських записів, своєчасна підготовка надійної фінансової інформації [5].

При формуванні ефективної системи внутрішнього контролю адміністрація суб'єкта господарювання повинна забезпечити:

- надійну інформацію, яка необхідна для успішного керівництва діяльністю суб'єкта господарювання;

- збереження активів і документів – уникнення фактів крадіжок, псування та нецільового використання майна, знищення і розголошення інформації (в тому числі тієї, що міститься в облікових регістрах, комп'ютерних базах даних);

- ефективність господарської діяльності – виключення шляхом контрольних процедур дублювання, невиробничих витрат, нерационального використання всіх видів ресурсів, оптимізація податкових платежів, зміцнення розрахункової дисципліни;

- відповідність визначеним обліковим принципам – обов'язкове виконання працівників встановлених на підприємстві інструкцій і правил, а також вимог нормативних документів;

- надійну систему бухгалтерського обліку.

Система внутрішнього контролю включає три основні елементи: середовище контролю, систему бухгалтерського обліку та незалежні процедури перевірки.

Середовище контролю, де відбуваються операції – це заходи і записи, які характеризують загальне ставлення керівництва і власників підприємства до діючої системи внутрішнього контролю, значення діючої системи внутрішнього контролю для підприємства. До факторів середовища контролю належать: діяльність керівництва клієнта, політика та методи керівництва, організаційна структура, управлінські методи [2, с.174].

До специфічних заходів контролю включають:

- періодичне зіставлення, аналіз і перевірку рахунків;

- перевірку арифметичної точності записів;

- контроль за умови функціонування та використання комп'ютерних інформаційних систем, зокрема підтримання контролю за періодичними змінами комп'ютерної програм, доступом до бази інформаційних даних;

- введення і перевірку контрольних рахунків і перевірочних облікових реєстрі по рахунках;

- порядок проходження та затвердження документів (графік документообігу);

- відповідність прийнятих внутрішніх правил вимогам законодавчих актів та зовнішнім джерелам інформації;

- порівняння загальної суми грошових коштів, вартості цінних паперів і товарно-матеріальних ресурсів із записами в облікових реєстрах;

- порівняння і аналіз фінансових результатів діяльності підприємства з показниками фінансового плану.

Незалежні процедури перевірки – це аудиторські процедури, які використовуються аудитором для визначення того, чи були фінансово-господарські операції клієнта належним чином санкціоновані, правильно оформлені і відображені в облікових реєстрах, а також чи всі помилки в процесі ведення справ і реєстрації даних по них виявляються максимально швидко. Це означає, що процедури контролю дають упевненість у тому, що мета контролю за забезпеченням повноти, точності, законності, захисту активів і файлів даних будуть досягнуті та буде видана надійна фінансова інформація [3, с.402].

Під час аудиторської перевірки аудитор досліджує тільки ту методику і процедури бухгалтерського обліку, які відносяться до тверджень звітності. Розуміння відповідних аспектів систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю разом з оцінкою властивого ризику і ризику невідповідності функціонування внутрішнього контролю разом із розглядом інших обставин нададуть аудитору можливість:

- з'ясувати для себе види потенційних суттєвих перекручень, котрі можуть бути у фінансових звітах;

- визначити фактори, що впливають на ризик наявності суттєвих помилок;

- запланувати необхідні аудиторські процедури.

На практиці існують різні процедури контролю, які відображені на рис. 1.

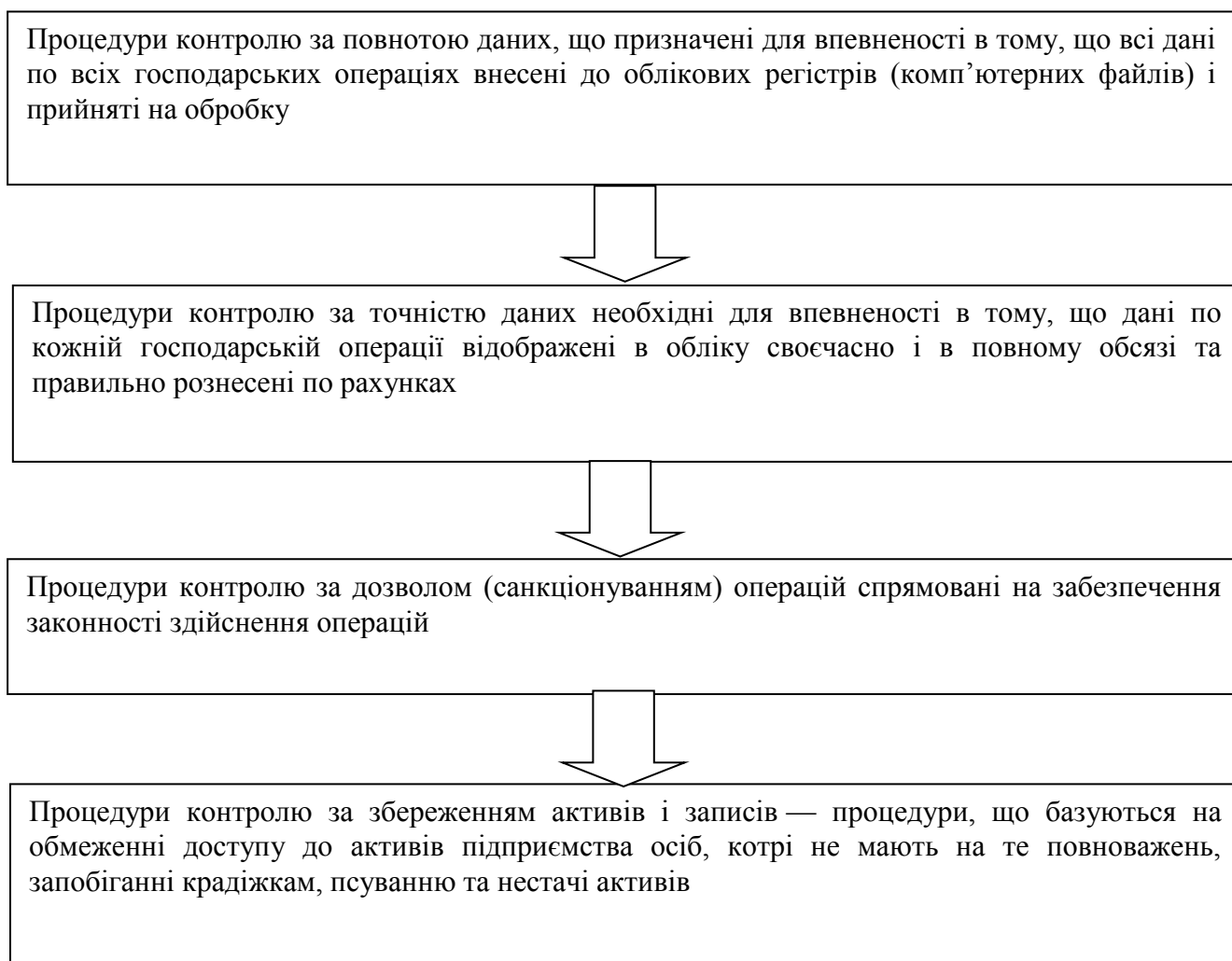

Рисунок 1 – Різноманітність процедур аудиту рентабельності

Перевірка додержання правил обліку – метод, який дозволяє аудитору проводити контроль за обліковими роботами, які виконуються бухгалтерією. У вигляді документа від імені керівництва підприємства на адресу третьої сторони формується запит на підтвердження, який містить вимогу для надання потрібної інформації аудитору. Аудитор самостійно може зв'язатися з третьою стороною за необхідності, якій було відправлено запит щодо підтвердження. Але, якщо аудитор отримав іншу інформацію, тобто ту, яка не сходиться з обліковими даними підприємства, то аудитор повинен застосовувати додаткові аудиторські процедури для того, щоб виявити причини (табл. 1).

Таблиця 1 - Аналітичні процедури при аудиті рентабельності підприємства

№ з/п	Аналітичні процедури
1.	Зіставлення залишків по рахунках за різні періоди
2.	Зіставлення показників бухгалтерської звітності з кошторисними (плановими) показниками
3.	Оцінка співвідношень між різними статтями звітності і зіставлення їх з даними попередніх періодів
4.	Зіставлення фінансових показників діяльності економічного суб'єкта з середніми показниками відповідної галузі економіки для визначення рентабельності
5.	Зіставлення фінансової інформації і нефінансової звітності

При перевірці документів підготовлені документи на підприємстві є внутрішніми. За підготовкою та обробкою даних документів залежить ступінь довіри аудитора. Документи, що відправлені підприємству третіми особами є зовнішніми документами. Зовнішній тип документа є більш переконливим. Перевірка документів потрібна для з'ясування та переконання аудитором в реальності визначеного документа. Реальність певного документа ґрунтується на тому, що потрібно вибрати певні записи в бухгалтерському обліку та простежити відображення операцій в обліку в первинному документі, який підтверджує реальність та доцільність виконання операцій [4, с. 260].

Нетипові статті та події, які відображаються в документах клієнта дозволяє вивчити та дослідити спосіб простежування. Для того, щоб визначити категорію операції, аудитор вивчає кредитові обороти по аналітичним рахунках, звітам, синтетичним рахункам, відображених в Головній книзі, а також повинен звернути увагу на нетипові кореспонденції рахунків. Виявити відхилення від нормативних витрат сировини, матеріалів, виходу продукції, а також переконатися у достовірності обчислення витрат аудитор дозволяє баланс сировини, матеріалів і виходу продукції (рис. 2).

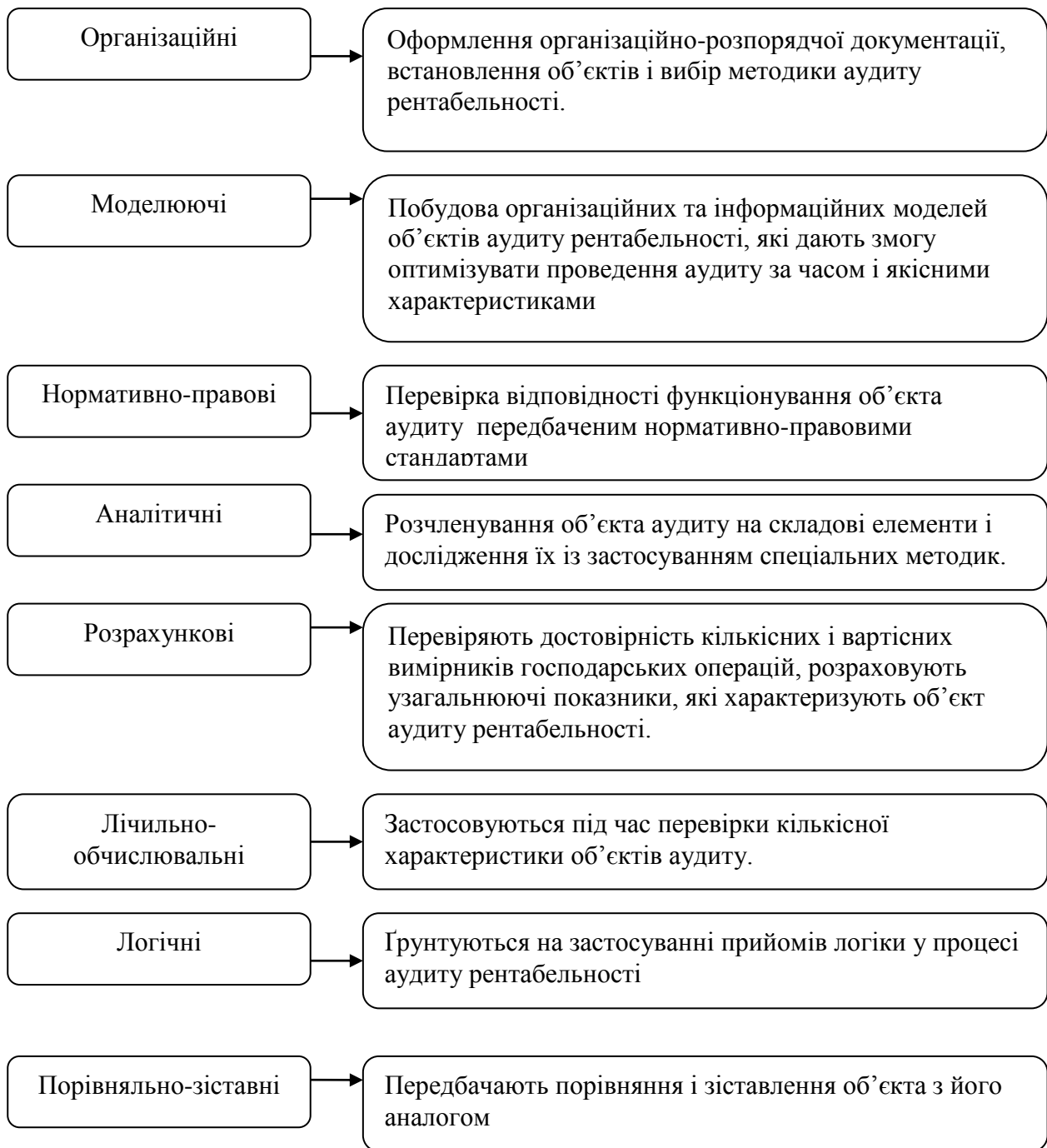

Рисунок 2 – Аудиторські процедури при аудиті рентабельності підприємства

При проведенні аудиту рентабельності підприємства необхідно використовувати аналітичні процедури, які за призначенням поділяються на організаційні, моделюючі, нормативно-правові, аналітичні, розрахункові, лічильно-обчислювальні, логічні, порівняльно-зіставні та інші.

Операції при проведенні аудиту перевіряють на достовірність, законність і господарську необхідність на підставі документів. Аудит проводять за формою та змістом, зустрічною перевіркою операцій, взаємним контролем операцій і документів, аналітичними та логічними прийомами.

У формі висновку, звіту, акту, розрахунку оформлюється результат роботи аудитора. Такий висновок аудитора має бути досить повним та змістовним, для того, щоб фахівець з внутрішнього аудиту або інший аудитор зміг отримати уяву про роботу, здійснену аудитором. Дані, які відображені у висновку аудитора, мають бути чітко викладені, прозоро та виключати можливість подвійного тлумачення.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аудит виконує свої функції за допомогою власного методу, що містить в собі систему методичних прийомів і конкретних методик. Проведення аудиту відбувається за допомогою процедури, що є послідовністю здійснення аудиторських дій, що мають бути вчинені за допомогою певних процедур, методів та прийомів, з метою максимізації прибутку та збільшення ринкової вартості підприємства. А методичні прийоми аудиту, в свою чергу, реалізуються аудиторськими процедурами, які характеризують функції, що застосовуються в аудиторському процесі.

Підприємства повинні користуватися послугами аудиторських фірм на постійній основі, що дозволить підприємству вчасно виявляти та виправляти недоліки бухгалтерського та податкового обліку, і тому дозволяє заощаджувати кошти та покращувати рентабельність.

Список використаних джерел:

1. Амельченко Т. *Прибутковість як один із найважливіших показників ефективності діяльності підприємства*. Экономика Крыма. 2010. № 2(31). С. 158-160.

2. Гордієнко Н.І. Аудит, методика і організація: навч. посіб. (для студентів економічних спец.). Харків. 2008. 163 с.

3. Давидов Г.М. *Сучасна система підходів до здійснення аудиту*. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. К. 2015. С. 107-116 с.

4. Дором Н.І. Аудит: методологія і організація. К. 2011. 250 с.

5. Крупельницька І. Г., Крупельницький Л. В. *Завдання внутрішнього аудиту по етапах науково-дослідних робіт в галузі інформаційних технологій*
URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7129>.

6. Юрчишина Л.В., Херсун С.В. *Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення. Економічна наука XXI ст.: реалії та перспективи.* 2013. № 2. С. 195-201.

УДК 658.155

Крупельницька І.Г., канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2487-3362>

Researcher ID: [N-1874-2016](https://orcid.org/0000-0002-2487-3362)

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Реалізація стратегії інноваційного розвитку підприємства завжди пов'язана з певними складнощами у проектному, фірмовому і корпоративному управлінні. В статті розглянуто основи методу побудови дерева прийняття рішень до реалізації рекомендовано стратегічну альтернативу виробництва модернізованого продукту та послідовного виведення на ринок, яка характеризується найбільшим значенням середнього чистого приведенного доходу.

Ключові слова: *стратегія інноваційного розвитку, продуктова стратегія, стратегія маркетингу, аналіз стратегічних альтернатив, інноваційний продукт*

Постановка проблеми. Сучасна практика господарювання свідчить про те, що більшість підприємств, які досягли успішних економічних результатів значну увагу приділяють формуванню системи стратегічного управління, яка дозволяє забезпечити стійкість в конкурентній боротьбі протягом довгострокового періоду. В даний час особливої актуальності набуває стратегія, що забезпечує адаптацію підприємства до швидкоплинного зовнішньої середовища. У зв'язку з цим необхідно підвищувати увагу до стратегічного управління інноваційним розвитком підприємств, яке орієнтує діяльність на запити споживачів, дозволяє більш гнучко реагувати і здійснювати своєчасні